

Presentació i memòria

La meva memòria històrica comença al lloc on vaig dir la primera mentida, vaig marcar el primer gol i va morir el meu primer amor. Des d'aleshores, la meva memòria ha anat acumulant un considerable passiu de lluites perdudes; vull dir de fracassos en coses quasi tan importants com el primer gol o el primer amor. La raó és molt simple: per empènyer la vida vaig utilitzar sempre la consciència crítica en lloc d'utilitzar els dictats de la passió i, tant se val, havia de saber fer les paus entre jo i la meva consciència. Calia mesurar. Calia no accelerar massa ni enlairar-me gaire a fi d'evitar que la patada —que, irremissiblement, em fotria— arribés a ser mortal. Fins i tot, quan era jove, havia de trobar sempre un toc raonable a les coses que feia o que deixava de fer. Quan arribava a casa de matinada, després d'una nit de disbauxa, la mare em preguntava:

—On vas tan tard?

—És que he begut molt —li contestava— i, quan bec molt, veig tantes estrelles al cel que em desoriento.

Pel que fa a les altres coses, vull dir les poc importants com poden ser els èxits personals, professionals o socials, les tinc emmagatzemades al museu de les deixalles i ni me'n recordo; queden, per tant i per definició, fora de la meva memòria. Parlo d'uns èxits que, de tant precaris i efimers, mai van poder superar la categoria d'excepció.

Durant molts anys em vaig sentir com aquelles petites sargantanes que corren sobre l'aigua i que no tenen cap opció d'aturar-se en el trajecte, perquè, si ho fan, s'enfonsen i s'ofeguen. I mira que semblen àgils i espavilades, aquelles sargantanes!

Fins que va arribar el moment de dir-me: s'ha acabat!; em declaro en rebel·lia amb mi mateix. Barrinaré la meva història. Arxivaré el meu passat en el passat. M'instal·laré en un espai individual que no pugui ser envaït per res ni per ningú. Seré l'amo de molt poc, però aquest poc em pertanyerà a mi solament. A partir d'ara m'emocionaré amb les coses senzilles, quotidianes i, si pot ser, sense sentit. M'emocionaré, sobretot, corrent descalç pels prats del món sense deixar-hi ni un trosset d'herba esclafada. Ja n'he esclafat prou, d'herba fresca a la vida, volent o sense voler. Deixaré d'assignar-me responsabilitats. Triaré el meu destí en lloc que me'l triï el destí. Mai sabré si és divendres o diumenge. Quan sigui diumenge, si me n'adono, me'n riuré d'aquella sensació de tarda de diumenge que nota la gent de la ciutat, i que oscil·la entre l'angoixa, la repulsió i la nàusea. Estiraré damunt la gespa els meus metre vuitanta i allà m'estaré fins que el cor me'n digui prou. Allà m'estaré, mira que miraràs, però sense ni un sol rostre a la pantalla. I si es posa a ploure deixaré que l'aigua em xopi fins al moll de l'os. La gent que vagi coneixent quedarà condemnada a l'oblit des del primer moment. Continuaré, com fins ara, però amb més convicció que mai, inclinant-me, políticament, a favor de l'única opció a la qual veig cara i ulls: el libidínisme. Practicaré un dia sí i l'altre també el delictes que més odia la societat: l'escepticisme militant davant qualsevol ideologia. No

enarboraré cap bandera, ja que les teles al vent, siguin del color que siguin, amb el temps, totes acaben espellifades.

Sortiré al carrer sense disfressar-me del que voldria ser. Viuré fora de l'encalç del reflector, sense projectes, sense pressions per a realitzar-los, sense estretes de mans hipòcrites, sense petons formularis, sense somriures a joc amb la situació del moment i sense intents de recuperar dignitats perdudes; en definitiva, sense cap preocupació per l'aparença.

Escriuré quan em vingui de gust, d'una manera categòricament desenfadada, planera i, sobretot, al marge d'escoles, estils, preceptes, corrents, clixés i glamurs. Robaré unes notes al teclat de tant en tant i així aniré donant voltes al meu temps, com si estigués rostint un pollastre a l'ast. Intentaré recobrar el que pugui d'allò que alguna vegada podia haver estat i se m'omplirà l'ànima d'impossibles.

Quan em preguntin «com estàs?», contestaré «regular, gràcies a Déu». Fins em veig amb cor d'aconseguir que les dones em segueixin pel carrer; com?, posant-me a caminar davant d'elles. Així de fàcil.

Continuaré disposat sempre a aprendre, però no permetré de cap manera que em donin lliçons. Toleraré, si cal, que tot s'ensorri al meu voltant, excepte les ximpleries que m'han donat identitat. I si, amb tot això, la vida decideix girar-me l'esquena, aprofitaré per a donar-li una bona natjada. Així, franciscanament.

Ho estic complint, fil per randa, i, emmarcada dins d'aquest patró de vida, ha quedat immersa la meva màgica voleiada per Amèrica del Sud, de la qual tindreu tot seguit testimoni en forma de relats aparentment (aparentment!) inconnexos i sense cap registre harmònic; uns relats que, en principi, tenien dues finalitats ben concretes: la primera consistia a fer-los arribar de manera espaiada i un per un a les persones del meu entorn més íntim, en clau estrictament confidencial; la segona, obligar-me a mi mateix a retallar-los i a deixar-los gravats per sempre, i d'una

manera preferent, en algun lloc del meu cervell, bé sigui en el de la meva memòria o en el de la meva *desmemoria*, sotmeses una i altra a la òptica deformadora i lliure de la ficció. El fet que us arribessin un dia a vosaltres no estava previst, ni de bon tros. Encara, a hores d'ara, no acabo d'entendre què hi fan aquests relats, a les vostres mans, i vosaltres, si teniu la paciència de llegir-los, em temo que tampoc ho entendreu. O sí; vés a saber! Tal vegada en el pròleg faci, jo mateix, l'esforç d'esbrinar-ho. En qualsevol cas, penseu que no cabrà el que he callat en tot el que no he dit.

Vull deixar palès, per acabar, que, quasi sense adonar-me'n, estic arribant a aquella edat de la vida on només es poden donar bons consells, perquè ja no es poden donar mals exemples, però he decidit no donar ni consells ni exemples; raó: ja no sé quins són bons ni quins són dolents (com diu la sàvia tradició castellana, *entre el bien y el mal no cabe el canto de un real*). Tant és; faré el que pugui, però viuré com vulgui. Quedi clar, de tota manera, que, si un dia m'avorreixo de mi mateix, tindrè amb mi mateix la delicadesa de suïcidar-me. I així, amb tota naturalitat, amb la santa indiferència que m'ha anat envaint durant el decurs dels últims temps i amb els cabells injustament grisosos (haurien de ser blancs), arribarà la data de caducitat de la meva memòria mentre assaboreixo el privilegi d'haver executat en vida el meu propi testament. Això a cap mort li passa.

Diuen que es fa camí en caminar, però no crec que aquest sigui el meu cas. Jo he viscut en un entorn pavimentat. Així i tot, darrerament he anat caminant cap a la felicitat, ja que, per a ser feliç de veritat, només cal que et vagi acompanyant la salut i et vagi abandonant la memòria.

Prólogo

La decisión de escribir yo mismo el prólogo de mi libro no tiene más finalidad que la de ahorrarle a algún amigo el aprieto de tener que hacerlo con criterios y frases elogiosas —como suele ser habitual en los prólogos— respecto a un autor, en este caso yo, y a una obra, en este caso la mía, que, a lo sumo, no merecemos más galardón que el de una mentira piadosa. Incluso esta mentirijilla he querido ahorrarle al hipotético y bienintencionado amigo prologuista.

Debí cometer un pecado mortal escribiendo la dedicatoria en castellano. Ahora, usando el castellano en el prólogo, estoy pecando con mayor gravedad todavía; estoy consumando un sacrilegio, que los talibanes de los valores nacionalistas no me van a perdonar; aunque —quede claro— no necesito su perdón, ni necesito el perdón de nadie. Escribo como quiero y lo hago porque me divierte. Vaya por delante que, entre los que escriben sólo en castellano y yo hay una diferencia por lo menos; ellos cometen faltas de ortografía en castellano y yo las cometo en castellano y en catalán.